C/2024/668

12.1.2024

EUROOPA KESKPANGA ARVAMUS,

24. november 2023,

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb Euroopa Liidu ettevõtjatega seotud tööturustatistikat ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 530/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 450/2003 ja (EÜ) nr 453/2008

(CON/2023/38)

(C/2024/668)

Sissejuhatus ja õiguslik alus

12. oktoobril 2023 sai Euroopa Keskpank (EKP) Euroopa Liidu Nõukogult taotluse avaldada arvamust seoses ettepanekuga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb Euroopa Liidu ettevõtjatega seotud tööturustatistikat ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 530/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 450/2003 ja (EÜ) nr 453/2008 ([1]) (edaspidi „kavandatav määrus“).

EKP arvamuse andmise pädevus põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõikel 4 ja artikli 282 lõikel 5, kuna kavandatav määrus sisaldab sätteid, mis mõjutavad EKP ülesandeid seoses statistilise teabe kogumisega ja vajaduse korral nende eeskirjade ja tavade ühtlustamise soodustamisega, mis reguleerivad tema pädevusvaldkondades statistilise teabe kogumist, koondamist ja levitamist vastavalt Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja („EKPSi põhikiri“) artiklile 5. EKP nõukogu on käesoleva arvamuse vastu võtnud kooskõlas Euroopa Keskpanga kodukorra artikli 17.5 esimese lausega.

1. Üldised märkused

EKP vajab teavet vabade töökohtade määra, tööjõukulude taseme ja koosseisu ning töötasu struktuuri ja jaotuse kohta, et ühtse Euroopa rahapoliitika ja Euroopa Keskpankade Süsteemi esmase eesmärgi ehk hindade stabiilsuse säilitamise kontekstis hinnata majandusarengut liikmesriikides ([2]). Ajakohane teave tööturu tingimuste ja palgadünaamika kohta on inflatsioonisurve hindamisel ja rahapoliitika otsuste tegemisel keskse tähtsusega. Vabade ametikohtade statistika ja tööjõukuluindeks kuuluvad põhiliste Euroopa majandusnäitajate loetellu (*Principal European Economic Indicators*, PEEI) ([3]), mistõttu on neil oluline roll raha- ja majanduspoliitika järelevalves kasutatavas ametlikus majandusstatistikas. EKP toetab ettepanekut asendada tööturustatistikat käsitlevad kehtivad õigusaktid ([4]) ühtse määrusega, mis hõlmab kogu ettevõtjatega seotud tööturustatistikat ([5]). 2026. aastaks kavandatava ettevõtjatega seotud tööturustatistika katvuse parandamine muudaks selle mitmekesisemaks ning EKP jaoks kasulikumaks järelevalve, hindamise ja prognoosimisega seotud ülesannete täitmisel ning seeläbi rahapoliitika otsuste ettevalmistamisel. EKP toetab tööjõukuluindeksi varajaste hinnangute esitamist ([6]) alates 2026. aastast, kuna see võimaldaks sellele näitajale suuremat tähelepanu pöörata tööjõukulude muutustega seotud kulusurvete analüüsimisel ja hindamisel.

([1]) COM (2023) 459 final.
([2]) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõike 1 esimene lause. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõike 1 teise lause kohaselt peab eurosüsteem toetama liidu üldist majanduspoliitikat, et aidata kaasa Euroopa Liidu lepingu artiklis 3 sätestatud liidu eesmärkide saavutamisele.
([3]) COM(2002) 661 final.
([4]) Nõukogu määrus (EÜ) nr 530/1999, 9. märts 1999, töötasude ja tööjõukulude struktuurilise statistika kohta (EÜT L 63, 12.3.1999, lk 6); Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 450/2003, 27. veebruar 2003, tööjõukuluindeksi kohta (ELT L 69, 13.3.2003, lk 1); ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 453/2008, 23. aprill 2008, ühenduse vabade ametikohtade kvartalistatistika kohta (ELT L 145, 4.6.2008, lk 234).
([5]) Kavandatava määruse artikkel 1.
([6]) Kavandatava määruse artikkel 5 ja lisa.

2. **Konkreetsed märkused**

2.1. *Uue aruandluse ulatus ja kvaliteet*

Kavandatav avaliku sektori ja väikeettevõtjate ([7]) lisamine ettevõtjatega seotud tööturustatistika koostamiseks kasutatavate andmeallikate loetellu parandaks märkimisväärselt asjaomase statistika katvust ja representatiivsust. Samuti ühtlustaks see andmete kogumist ning parandaks vabade ametikohtade statistika ja tööjõukuluindeksi võrdlust riikide vahel. EKP teeb ettepaneku sätestada kavandatavas määruses selge nõue esitada teavet, mis võimaldab mõista metoodikas või üldkogumis tehtavate muudatuste mõju (näiteks asjakohased tagasivaatelised andmed, mis võivad põhineda hinnangutel, asendusnäitajatel ja muudel andmeallikatel ([8])) ([9]). Komisjon peaks selliste andmete üksikasjad ja muud andmenõuded sätestama rakendusaktis ([10]).

2.2. *Aruandluse ajakohasus*

Kavandatav säte tööjõukuluindeksi varajaste hinnangute edastamise kohta parandaks oluliselt praegust aruandluskorda. Kuna liikmesriikides puuduvad ühtsed kuupõhised palgadünaamika näitajad, on oluline neid hinnanguid paremini ajakohastada. ESA 2010 rahvamajanduse arvepidamise raames avaldatavad kvartaliandmed töötajate hüvitiste kohta ([11]) võimaldavad palgadünaamikat hinnata vaid suure viivitusega. Tööjõukuluindeksi varajased hinnangud oleksid seega esimesena kättesaadavad kvartaliandmed palgadünaamika kohta. EKP toetaks praegu kavandatavate suhteliselt tagasihoidlike muudatuste edasist tõhustamist töötasu struktuuri uuringuandmete edastamise tähtaegade osas.

2.3. *Statistilise üksuse määratlus*

Võimalikult suures ulatuses ühtlustatud statistilise käsitluse saavutamiseks peab EKP Euroopa statistika, näiteks ettevõtjatega seotud tööturustatistika koostamise seisukohast üliloluliseks statistilise üksuse määratlemist ([12]). Andmete kattumise ja puudumise vältimiseks, eelkõige juhul, kui ettevõttel ([13]) on kohalikke üksusi ([14]) rohkem kui ühes liikmesriigis, on oluline kehtestada konkreetne kord andmete kogumiseks kas ettevõtetelt või kohalikelt üksustelt.

Teksti redaktsiooni ettepanekud, mille puhul EKP on soovitanud kavandatavat määrust muuta, on esitatud eraldi tehnilises töödokumendis koos selgitustega. Tehniline töödokument on avaldatud inglise keeles EUR-Lexis.

Frankfurt Maini ääres, 24. november 2023

EKP president
Christine LAGARDE

([7]) Kavandatava määruse artikli 4 lõike 1 punkti b alapunkt ii ja punkti c alapunkt i ning artikli 6 lõige 2.
([8]) Kavandatava määruse artikli 3 lõike 1 punkt c.
([9]) Eelkõige kavandatava määruse artikli 8 lõige 2.
([10]) Kavandatava määruse artikli 4 lõige 7.
([11]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 549/2013, 21. mai 2013, Euroopa Liidus kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta (ELT L 174, 26.6.2013, lk 1) A lisa 4. peatüki punkt D.1.
([12]) Nagu on määratletud kavandatava määruse artikli 2 punktis 1.
([13]) Nagu on määratletud kavandatava määruse artikli 2 punktis 2.
([14]) Nagu on määratletud kavandatava määruse artikli 2 punktis 3.